

CONFERÈNCIA I PRESENTACIÓ DEL FONS HISTÒRIC DE MN. HOMAR A LA BIBLIOTECA CENTRAL TECLA SALA DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Dimarts, 11 de març de 2008, a les 19 h
Sala d'actes de la Biblioteca Central Tecla Sala (av. Josep Tarradellas, 44,
L'Hospitalet de Llobregat)

Conferència: Carles Santacana (historiador)

“L'HOSPITALET DE MOSSÈN HOMAR”

EI SEU PERFIL

No es disposa d'una biografia completa de Mn. Homar. Sabem que no va néixer ni va viure a l'Hospitalet fins que als 62 anys fou nomenat regent de la parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida de la qual acabaria sent rector l'any 1954. Va morir a l'Hospitalet l'any 1967, amb 81 anys.

Mossèn Homar pertany al que anomenaríem “el grup de capellans cultes”. Té una manera peculiar d'entendre què és ser capellà (allunyada del que L'Església de l'època espera d'un prevere). Intentarem aproximar-nos a aquesta forma determinada de ser capellà (un capellà culte).

Neix l'any 1886 al poble d'Horta (Barcelonès). Va haver de viure molts canvis històrics en aquella època. Tres anys abans de néixer Mn. Homar, el prevere Mn. Salvà i Salvans va escriure un llibre titulat *El liberalismo és pecado* que transmet les idees del catolicisme del segle XIX, bastant dominat pel corrent més radical i conservadora.

El clima cultural del catolicisme al nostre país era opressiu i gens liberal. La vocació religiosa de Mn. Homar podria haver quedat atrapada per una visió reduccionista de la història però, en el seu cas, no va ser així. Mn. Homar forma part dels capellans cultes que mostren interès per conèixer i anar més enllà del que es deia al seminari: visió de la religió i de la cultura des d'un altre vessant; comprensió de la ciència i religió des d'un diàleg (influència de l'obra de Darwin). Era una època en què hi havia una important polèmica per congeniar ciència i religió. El món catòlic vivia les discussions de forma complexa.

Hi ha alguns personatges de l'època que van influir en els canvis del pensament tradicional catòlic (el bisbe Torres i Bages i el bisbe Urquinaona). Aquest és l'ambient on neix Mn. Homar i on es forma.

Podríem dir que Mn. Homar és un lletraferit, un erudit, un poeta... Tot el que es produïa en lletra impresa era del seu interès. Escrivia poemes, llegia molt i acumulava els papers. Ens trobem davant d'una persona que gaudeix de la

cultura i que gaudeix de l'objecte (els llibres). Capellà poeta. En el seu periple de prevere va passar per diverses parròquies del bisbat de Barcelona: Parets del Vallès, La Costa del Montseny, Abrera, ..., L'Hospitalet de Llobregat.

La Guerra Civil havia afectat molts àmbits de la vida ciutadana. Un sector minoritari de l'Església (el diari *El Matí*, la *Federació de Joves Cristians de Catalunya*, etc.), mostrava una actitud més dialogant, no tan dogmàtica, i més oberta dins l'Església. El 1939, amb la dictadura, aquests sectors més dialogants es contenen la nova situació de l'Estat no permetia una visió oberta.

L'any 1948, Mn. Homar arriba a l'Hospitalet amb 62 anys d'edat. El municipi té 70.000 habitants agrupats per tres grans nuclis de població. S'integra al nucli antic, el centre de l'Hospitalet on hi ha la Parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida, al costat de l'Ajuntament.

Malgrat la seva edat (es pot considerar ja una persona gran) conserva una forta vitalitat, motivació i interès per fer coses. Du a terme unes activitats bastant notables: impulsa les obres de restauració de l'altar de la Parròquia de Santa Eulàlia; recupera l'ermita de Bellvitge, on s'hi celebra culte els dies festius; també manté bon contacte amb el Centre Catòlic; promou la creació de l'escola Tecla Sala; arriba a un acord amb la senyora Tecla Sala i l'Ajuntament per muntar una escola parroquial, etc.

Mostra un gran interès cultural i ciutadà. L'èmfasi en els aspectes culturals que dona a les activitats que es duen a terme des de la seva parròquia és un fet que ens sorprèn, tractant-se d'un capellà de la seva edat, així com la seva actitud de presència. A la rectoria organitza lectures de poemes i cedeix els llibres de la seva vasta biblioteca, alguns dels quals eren prohibits, a les persones més inquietes. Té un punt de transcendència en el temps.

El 1963 fa donació de la seva biblioteca particular. I fa la donació en vida, amb la voluntat que el que ha aplegat serveixi per a una cosa més important i col·lectiva.

Quan Mn. Homar va fer la donació del seu fons bibliogràfic a l'Hospitalet, a la ciutat solament hi havia una biblioteca, que havia fundat el president Francesc Macià i que l'any 1950 va passar al barri de Collblanc. La seva donació va suposar obrir una nova biblioteca al centre de la ciutat. Es va ocupar la planta baixa de l'edifici de l'Ajuntament.

Que cedís el fons a la comunitat que l'havia acollit fa pensar en el seu arrelament a la ciutat i la seva implicació.

FONS DE MOSSÈN HOMAR

Som davant d'un fons bibliogràfic important i consultable. L'any 1963, Mn. Homar fa la donació del seu llegat bibliogràfic a l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat.

La donació del fons té una gran transcendència atès que, més que mai en aquella època, parlar de llibres era parlar de cultura. La biblioteca d'una persona diu molt d'ella mateixa. Els llibres expliquen la vida, l'univers de cadascú (referències culturals, ideològiques, etc.).

Amb els llibres del fons bibliogràfic de Mn. Homar podríem fer una radiografia dels seus centres d'interès. En el seu cas, aquests són "molt i molt amplis".

Al fons hi ha, evidentment, llibres de religió però també:

- Poesia
- Filosofia
- Geografia
- Folklore
- Història
- Literatura

Hi podem trobar publicacions, doncs, de temes molt variats. Llibres fonamentals:

- Edicions antigues de bibliòfil
- Històries generals d' Espanya i Catalunya (segle XIX)
- Un dels últims llibres publicats per Vicenç Vives
- Llibres de l'Editorial Bernat Metge d'abans de la guerra (traduccions dels clàssics al català)
- Llibres de l'Editorial Selecta d'abans de la guerra (clàssics catalans)
- El Diccionari català-valencià-balear d'Alcover-Moll
- També hi ha una col·lecció de llibres de la postguerra
- Revista *Destino* (col·lecció sencera)

També s'hi troba un llibre de poesia de Federico García Lorca, escriptor prohibit a la postguerra, editat l'any 1946 a Argentina i difícil d'aconseguir.

És important assenyalar que en el seu ex-libris hi escriu en català el seu nom, "Josep Homar" (no hi consigna que és capellà).

Estem parlant d'una persona d'una cultura àmplia, moderna i amb molts referents, amb la voluntat que els seus llibres arribessin a tothom, en una època que, com hem dit, parlar de llibres era parlar de cultura.